

מינהל מחקר וכלכלה
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

מצבם התעסוקתי של בוגרי הכשרות מקצועיות במסגרת תוכנית השוברים של שירות התעסוקה

תמונת מצב מסקר מעקב שני

אלון פורת

על המחבר

אלון פורת, חוקר ומרכז תחום הכשרה מקצועית במינהל מחקר וכלכלה במשרד התמי"ת

נובמבר 2009

תוכן עניינים

2	רקע ומטרות
4	עיקרי הממצאים
6	דיוקן בוגרים שהשתתפו בתכנית ורקע תעסוקתי מלפני הקורס
17	נספח : מצב תעסוקתי ושכר של משתתפי התכנית לפני ואחרי קורס ההכשרה

רקע ומטרות

שירות התעסוקה מפעיל החל מחודש יולי 2007 תוכנית ניסיונית למתן שוברים להכשרה מקצועית וזאת כחלק ממדיניות לעודד הכשרה שתקדם השמה של הלומד במקצוע או תשדרג את מעמדו המקצועי¹.

במחצית השנייה של שנת 2007 אושרו העברתם של כ 500 שוברים ברחבי הארץ בתקציב כולל של 3 מיליון ש" המיועדים למימון של 80% מעלות קורס עד לתקרה של 7,000 ש"י². הלימודים נערכו במסגרת מוסדות לימוד פרטיים המוכרים ע"י לפחות אחד מהגופים הבאים: האגף להכשרה מקצועית בתמ"ת, האגף לחינוך מבוגרים במשרד החינוך או המועצה להשכלה גבוהה. הקורסים התקיימו במסגרת לימודי בוקר או לימודי אה"צ / ערב ומשך זמן הלימוד נע בין מספר חודשים עד שנה.

על מינהל מחקר וכלכלה הוטל לעקוב לאורך זמן אחר תוכנית השוברים שמפעיל שירות התעסוקה, כאשר מטרתנו הסופית היא להעריך את יעילותה של התוכנית עפ"י פרמטרים מגוונים ובאמצעות סקרי מעקב נוספים שנערוך בשנים הבאות אל מול ההכשרות המקצועיות הניתנות במסגרת המסלולים המסורתיים.

בדצמבר 2008 פורסם דו"ח לניתוח ממצאי סקר מעקב ראשון, שבמסגרתו רואיינו המשתתפים בתוכנית שנמצאו בשליש האחרון ללימודיהם או שסיימו ללמוד תקופת זמן קצרה לפני קיום הסקר³.

במסגרת הסקירה הקודמת, עסקנו בעיקר באפיון דיוקני של המשתתפים בתוכנית, תהליך ההצטרפות, יעוץ והכוונה בבחירת מקצוע ההכשרה ומוסד הלימודים וכן טיב הקשר עם יועץ ההשמה בשירות התעסוקה.

¹ התוכנית הניסיונית שמפעיל שירות התעסוקה למתן שוברים לקורסים פרטיים מתבצעת בשנים האחרונות במספר מדינות בעולם המערבי כגון ארה"ב, גרמניה ואוסטרליה כחלק מניסיון להרחיב את חופש הבחירה של הפרטים ולעודד תחרות בין מוסדות ההכשרה המספקים את השירותים.

² במהלך שנת 2008 אושרו העברתם של כ 500 שוברים נוספים בתקציב הדומה לזה שניתן ב 2007.

³ ממצאי סקר המעקב הראשון שפורסם בחודש יולי 08 כללו 300 מרואיינים שהיו בשלב המתאים לקיום הראיון, לקראת סיום לימודיהם או תקופה קצרה לאחר סיומם. יתר המשתתפים בתוכנית היו עדיין בתחילת לימודיהם בתקופה זו ועל כן הראיון עמם נדחה לחודש דצמ' 08.

המחקר הנוכחי, שבמסגרתו נערך **סקר מעקב שני** אחרי בוגרי התוכנית, נערך בחודש אוגוסט 2009 ובו נערכו ראיונות טלפוניים עם 334 בוגרים שסיימו את לימודיהם לפני כ-10 חודשים במוצע⁴. במסגרת הסקר בדקנו בין היתר את הנושאים הבאים:

1. מצבם התעסוקתי של הבוגרים ושיעורי ההשמה במקצוע הנלמד.
2. בדיקת שביעות רצון ממקום העבודה לפי משתנים כגון שכר, עניין, ביטחון תעסוקתי וכו'.
3. השוואה בין עבודה נוכחית לעבודה אחרונה לפני הקורס.
4. שכרם של העובדים במקצוע הנלמד בקורס לעומת מקצוע אחר.
5. עמדות הבוגרים בנוגע לקורס ההכשרה ושוק העבודה.

⁴ המדגם הנוכחי כולל 334 בוגרים וזאת בהשוואה ל-416 בוגרים שרואיינו ביולי 08 ובדצ' 08, בסקר המעקב הראשון. מבין הבוגרים שרואיינו בסקר הראשון ולא השתתפו בסקר הנוכחי ניתן לציין 18 בוגרים שסירבו להשתתף בסקר ו-64 ניתן היה לאתרם מסיבות שונות.

עיקרי הממצאים

- מצבם התעסוקתי של בוגרי ההכשרות באמצעות שוברים, כ 10 חודשים בממוצע לאחר סיום לימודיהם, הוא כדלקמן: 43.1% עובדים במקצוע הנלמד בקורס, 29.6% עובדים במקצוע אחר מזה שנלמד, 23.7% מובטלים שמחפשים עבודה ו 3.6% לא בכוח העבודה (לא עובדים ולא מחפשים עבודה).
- שיעור הגברים המועסקים בעבודה כלשהי גבוה משיעור הנשים (80.1% ו 69.1% בהתאמה) וכך גם שיעור הגברים העובדים במקצוע הנלמד בקורס גבוה משיעור הנשים (48.6% ו 40.4% בהתאמה)
- עולים משנות ה 90 ואילך מועסקים בעבודה כלשהי בשיעורים הגבוהים מאלו של הותיקים (82.0% לעומת 69.8%) והם גם עובדים במקצוע הנלמד בשיעור הגבוה מזה של הותיקים (54.2% לעומת 39.7%)
- בעלי השכלה של מעל 12 שנות לימוד עובדים במקצוע הנלמד בשיעורים הגבוהים מבעלי השכלה של עד 12 שנות לימוד (50.8% ו 39.0% בהתאמה). עם זאת שיעור המועסקים בעבודה כלשהי בשתי אוכלוסיות אלו הוא דומה לממוצע הכללי (כ 73%) וללא הבדל מובהק.
- מפילוח מצבם התעסוקתי של הבוגרים עפ"י המדור ממנו הגיעו לקורס (אבטלה/הבטחת הכנסה) עולה כי שיעורם של המועסקים בעבודה כלשהי מקרב בוגרים שהגיעו ממדור אבטלה גבוה משיעורם של העובדים שהגיעו ממדור הבטחת הכנסה (74.6% מועסקים לעומת 61.7%). כך גם גבוה שיעורם של אלו שהגיעו ממדור אבטלה העובדים במקצוע הנלמד בהשוואה לבוגרים העובדים במקצוע הנלמד, שהגיעו ממדור הבטחת הכנסה. (45.3% לעומת 29.8%)
- שכרם הממוצע של כל בוגרי התוכנית שעבדו ביום הסקר עמד על 4,888 ש" (ברוטו) לחודש למשרה מלאה, כששכרם של העובדים במקצוע הנלמד בקורס עמד על 5,418 ש" בהשוואה לשכרם של העובדים במקצוע אחר מזה שנלמד ששכרם עמד על 4,304 ש" (פער של כ 26%)
- הפער בשכרם של אותם בוגרים שעבדו במקצוע הנלמד בהשוואה לאלו שעבדו במקצוע אחר מזה שנלמד היה קיים גם לפני קורס ההכשרה. העובדים במקצוע הנלמד השתכרו בעבודתם האחרונה לפני הקורס כ 6,519 ש" בממוצע לעומת אלו שעבדו במקצוע אחר מזה שנלמד ששכרם עמד על כ 4,782 ש" בממוצע בעבודתם מלפני הקורס (פער של כ 36%).

- מידת שביעות הרצון של בוגרים העובדים במקצוע הנלמד בקורס **גבוהה יותר** בכל הפרמטרים שנבדקו בהשוואה לעובדים במקצוע אחר מזה שנלמד. דירוג שביעות הרצון (שיעור המרוצים) מהפרמטרים שנבדקו בקרב הבוגרים שעובדים במקצוע הנלמד בקורס מתפלג כדלקמן: היחס של הממונה (91.2%), עניין בעבודה (85.8%), תנאים פיזיים (73.2%), ביטחון תעסוקתי (66.2%), תנאים נלווים לשכר (57.3%), אפשרויות לקידום (56.4%), משכורת (42.4%)
- בסה"כ כ **80%** מקרב הבוגרים שעובדים במקצוע שלמדו בקורס מרוצים יותר מעבודתם הנוכחית בהשוואה לעבודתם האחרונה מלפני הקורס.

דיוקן בוגרים שהשתתפו בתוכנית ורקע תעסוקתי מלפני הקורס

- גילם הממוצע של הבוגרים שסיימו הכשרה במסגרת התוכנית הוא 37 שנים (35% הם מעל גיל 40), כשני שלישי הן נשים, רובם המוחלט של הבוגרים (כ 95%) הם מקרב המגזר היהודי, כ 62% הגדירו עצמם כחילונים כ 23% מסורתיים ו 13% דתיים. כ 23% מהמשתתפים הם עולים משנת 1990 ואילך, כ 30% הם הורים לילדים עד גיל 5, 28% בעלי תואר אקדמי.
- כשני שלישי מבוגרי ההכשרות הם בעלי תעודת בגרות מלאה וכשליש הנותרים בעלי תעודת בגרות חלקית או חסרי תעודת בגרות.
- כ 14% מהבוגרים הגיעו לתוכנית ממדור הבטחת הכנסה והיתר ממדור אבטלה. (כמחציתם של אלו שהגיעו ממדור אבטלה היו זכאים לקבלת דמי אבטלה כשהיו מובטלים לפני תחילת הקורס).
- מבדיקת האפיון התעסוקתי 3 שנים לפני תחילת הקורס, נמצא כי מרביתם של המשתתפים בתוכנית (כשני שלישי) עבדו 3 שנים מלאות לפני תחילת הקורס ורק עשירית מכלל המדגם לא עבדו כלל במהלך השלוש השנים שלפני תחילת הקורס.
- רוב מוחלט מקרב המשתתפים בתוכנית, שעבדו במהלך שלוש השנים שלפני הקורס, היו שכירים, כשבמהלך תקופה זו - 64% מהם עבדו במקום עבודה אחד, 23% בשני מקומות ו 13% עברו שלושה מקומות עבודה ומעלה. 80% עבדו במסגרת של משרה מלאה (8 שעות ביום ומעלה).
- שכרם החודשי הממוצע של העובדים במשרה מלאה בעבודתם האחרונה לפני הקורס עמד על 5,428 ש" (ברוטו). שכרם של הגברים עמד על 6,265 ש" לחודש לעומת שכרן של הנשים שעמד על 5,024 ש" לחודש בממוצע.
- כ 52% ציינו כי עזבו את מקום עבודתם האחרון ביוזמתם בעיקר מסיבות אישיות כגון שינוי מגורים, בעיה בריאותית, לידה או סיבה אחרת (כ 32% מבין העוזבים ביוזמתם) כ-26% מקרב העוזבים את העבודה ביוזמתם ציינו כי הסיבה לעזיבה הייתה תנאי עבודה או שכרם ו-4% מקרב העוזבים ביוזמתם ציינו כי הסיבה העיקרית לעזיבה היא רצונם ללמוד בקורס ההכשרה לצורך שדרוג מקצועי.
- מקרב אלו שציינו כי עזיבת מקום עבודתם האחרון הייתה ביוזמת המעסיק (כ 48%), עיקר הסיבות שצוינו להפסקת העבודה הן סגירת מקום העבודה או צמצומים בהזמנות וקיצוץ בכוח אדם (צוין ע"י כ 80% מקרב אלו שעבודתם הופסקה ביוזמת המעסיק) והיתר, עבודתם הופסקה בגלל חוסר התאמה או סיבה אישית אחרת.

לוח 1: דיוקן בוגרי הכשרות במסגרת תוכנית השוברים - סיימו את לימודיהם בשנת 2008

אחוזים		אחוזים	
37.0	<u>גיל ממוצע</u>	100%	<u>מגדר</u>
100%	<u>דתיות</u>	33.3	גבר
1.8	חרדי	66.7	אישה
12.8	דתי	100%	<u>מצב משפחתי</u>
23.3	מסורתי	58.3	נשוי
62.1	חילוני	26.5	רווק
100%	<u>השכלה</u>	15.2	גרוש, פרוד
10.5	יסודי / חטיבת ביניים	29.8	<u>הורות לילד עד גיל 5</u>
34.4	תעודת גמר או תעודת בגרות	100%	<u>גיל</u>
27.1	תעודה על תיכונת	28.4	עד 30
28.0	תואר אקדמי	36.2	31-40
100%	<u>זכאות לבגרות</u>	35.4	41 ומעלה
17.0	ללא בגרות	100%	<u>ותק</u>
17.2	בגרות חלקית	77.5	יהודים ותיקים
65.8	בגרות מלאה	22.5	יהודים עולים משנות ה 90

מצב תעסוקתי ושכר

מצבם התעסוקתי של בוגרי ההכשרות, כ 10 חודשים בממוצע לאחר סיום לימודיהם, הוא כדלקמן: 43.1% עובדים במקצוע הנלמד בקורס, 29.6% עובדים במקצוע אחר מזה שנלמד, 23.7% מובטלים שמחפשים עבודה ו 3.6% לא בכוח העבודה (לא עובדים ולא מחפשים עבודה).

שיעור הגברים העובדים במקצוע הנלמד בקורס גבוה משיעור הנשים (48.6% ו 40.4% בהתאמה), עולים משנות ה 90 ואילך עובדים במקצוע הנלמד בשיעורים הגבוהים מאלו של הותיקים (54.2% לעומת 39.7%).

בעלי השכלה של מעל 12 שנות לימוד עובדים במקצוע הנלמד בשיעורים הגבוהים מבעלי השכלה של עד 12 שנות לימוד (50.8% ו 39.0% בהתאמה)

יש לציין כי לא נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בשיעור העובדים במקצוע הנלמד בקבוצות הגיל השונות (עד גילאי 30, גילאי 31-40 וגילאי 41 ומעלה).

פירוט מלא למצבם התעסוקתי של הבוגרים עפ"י אפיון סוציו-דמוגרפי, ניתן למצוא בלוח 2.

במחוז ירושלים נמצאו שיעורי עובדים במקצוע הנלמד בקורס הגבוהים מאלו שבמחוז דרום (50.9% לעומת 33.3%) כשבמחוזות האחרים (דן, מרכז וצפון) אין הבדלים מובהקים סטטיסטית בשיעור העובדים במקצוע הנלמד בקורס (כ 43% - בדומה לממוצע הכללי)

מבדיקת שיעורי העובדים במקצוע הנלמד עפ"י שני ענפי הלימוד המובילים - מינהל ומחשבים-טכנולוגיה, המהווים יחד כ 60% מכלל המקצועות שנלמדו עולה כי שיעורם של הבוגרים שסיימו את לימודיהם ועבדו במקצוע המינהל נאמד בכ 45% ואילו שיעורם של הבוגרים שעבדו במקצוע המחשבים-טכנולוגיה נאמד בכ 36%.⁵

מפילוח מצבם התעסוקתי של הבוגרים עפ"י המדור ממנו הגיעו לקורס (אבטלה/הבטחת הכנסה) עולה כי שיעורם של המועסקים במקצוע הנלמד מקרב בוגרים שהגיעו ממדור אבטלה גבוה יותר באופן מובהק בהשוואה לבוגרים שהגיעו ממדור הבטחת הכנסה. (45.3% לעומת 29.8%)

בוגרים העובדים כעצמאים ומקימי עסק:

כ 10% מקרב בוגרי התוכנית שהיו מועסקים הגדירו את עצמם כעצמאים או בעלי עסק. רובם המוחלט (למעלה מ 90% מהם) עסקו בתחום הקשור ללימודיהם בקורס ההכשרה. מבין העסקים העיקריים שבהם עבדו לאחר הקורס ניתן לציין: עסקי תיווך ונדל"ן, טיפול בליקויי למידה או צרכים מיוחדים, טיפולים אלטרנטיביים, טיפוח חן וספרות. כ 75% מקרב העצמאים הם העובדים היחידים בעסק שהוקם והיתר מעסיקים עובדים שכירים (בין עובד אחד לחמישה בעסק)

⁵ הפער בשיעורי העובדים במקצוע המינהל לעומת מחשבים-טכנולוגיה אינו מובהק סטטיסטית בהתייחס לגודלם של תאי הדגימה.

לוח 2: מצבם התעסוקתי של בוגרי ההכשרות - סוציו דמוגרפי

סה"כ	לא עובד - לא בכ"ע	לא עובד - מובטל	עובד שלא במקצוע ההכשרה	עובד במקצוע ההכשרה	
100%	1.8	18.0	31.5	48.6	גברים
100%	4.5	26.5	28.7	40.4	נשים
100%	0.0	18.1	27.8	54.2	עולים משנות ה 90 ואילך
100%	4.8	25.3	30.1	39.7	ותיקים
100%	3.3	24.4	33.3	39.0	עד 12 שנות לימוד
100%	4.2	21.2	23.7	50.8	מעל 12 שנות לימוד
100%	2.1	22.1	32.6	43.2	עד גיל 30
100%	3.3	24.8	27.3	44.6	גילאי 31-40
100%	5.1	23.7	29.7	41.5	גילאי 41 ומעלה
100%	3.6	23.7	29.6	43.1	סה"כ ממוצע

שכר:

בוגרי ההכשרות שרואיינו לסקר זה והיו מועסקים, נשאלו לגבי שכרם החודשי הממוצע בשלושת חודשי העבודה האחרונים.

כ 73% מהם היו מועסקים במשרה מלאה ונתוני השכר המוצגים משקפים את שכרם של אלו שהועסקו במשרה מלאה והסכימו לנקוב בגובה שכרם.⁶

נמצא כי השכר הממוצע של הבוגרים עמד על כ 4,888 ש"ח (ברוטו) לחודש למשרה מלאה.

שכרם של בוגרים שעבדו במקצוע הנלמד בקורס עמד על 5,418 ש"ח לחודש למשרה מלאה ואילו שכרם של אלו שעבדו במקצוע אחר מזה שנלמד בקורס עמד על 4,304 ש"ח לחודש (פער של כ 26% לטובת אלו שעבדו במקצוע הנלמד)

על מנת לבדוק אם הפערים בשכרם של אלו העובדים במקצוע הנלמד בהשוואה לאלו שעובדים במקצוע אחר מזה שנלמד היו קיימים גם בתקופה שלפני הקורס, ביצענו בדיקה של השכר בקרב שתי אוכלוסיות אלו בשלוש השנים שלפני הקורס.⁷ מבדיקה זו עולה כי הפער היה קיים בין

⁶ כ 75% מקרב המועסקים במשרה מלאה הסכימו לנקוב בשכרם החודשי הממוצע.

⁷ הנתונים הופקו מתוך סקר מעקב ראשון שלגביו נשאלו הבוגרים על שכרם בעבודתם האחרונה לפני הקורס.

אוכלוסיות אלו גם לפני קורס ההכשרה. העובדים במקצוע הנלמד בקורס שגם עבדו לפני הקורס השתכרו בעבודתם האחרונה לפני הקורס שכר חודשי (ברוטו) של כ 6,519 ש' בממוצע ואילו העובדים במקצוע אחר מזה שנלמד, השתכרו לפני קורס ההכשרה שכר שעמד על כ 4,782 ש' בממוצע. (פער של כ 36%)

מבדיקת נתוני השכר של הבוגרים עפ"י שני ענפי הלימוד המובילים - מינהל ומחשבים-טכנולוגיה, המהווים יחד כ 60% מכלל המקצועות שנלמדו עולה כי שכרם הממוצע של בוגרי קורסים בתחום המינהל עמד על כ 4,933 ש' לחודש למשרה מלאה ושכרם של בוגרים בתחומי המחשבים והטכנולוגיה עמד על כ 5,716 ש' לחודש בממוצע למשרה מלאה⁸.

בלוח 3 מוצגים נתוני השכר של בוגרי ההכשרות עפ"י אפיון סוציו דמוגרפי

לוח 3: שכר חודשי ממוצע של העובדים במשרה מלאה (כ 10 חודשים מסיום הלימודים)

בוגרים שעובדים במקצוע הנלמד	כלל הבוגרים המועסקים	
6,520	5,793	גברים
4,510	4,273	נשים
4,666	4,302	עולים משנות ה 90 ואילך
6,005	5,164	ותיקים
4,737	4,386	עד 12 שנות לימוד
6,651	6,135	מעל 12 שנות לימוד
4,605	4,279	עד גיל 30
5,986	5,403	גילאי 31-40
5,797	5,036	גילאי 41 ומעלה
5,418	4,888	ממוצע כללי

⁸ השכר המצוין הוא ממוצע משותף של בוגרים שעובדים במקצוע הנלמד וגם במקצוע אחר מזה שנלמד. לא ניתן לבצע הפרדה בין האוכלוסיות בגלל מיעוט תצפיות.

שביעות רצון ממקום העבודה והשוואה בין עבודה נוכחית לעבודה מלפני הקורס

המרוויינים שעבדו ביום הראיון נשאלו לגבי שביעות רצונם מפרמטרים שונים במקום עבודתם. מנתוני הסקר עולה כי שביעות הרצון של הבוגרים שעובדים במקצוע הנלמד בקורס גבוהה יותר בכל הפרמטרים שנבדקו בהשוואה לעובדים במקצוע אחר מזה שנלמד. (ראה לוח 5) להלן דירוג שביעות הרצון⁹ מהפרמטרים שנבדקו בקרב הבוגרים שעובדים במקצוע הנלמד בקורס: היחס של הממונה (91.2%), עניין בעבודה (85.8%), תנאים פיזיים (73.2%), ביטחון תעסוקתי (66.2%), תנאים נלווים לשכר (57.3%), אפשרויות לקידום (56.4%), משכורת (42.4%)

בפילוח עפ"י שני הענפים הבולטים, מינהל ומחשבים טכנולוגיה עולה כי בוגרים שעבדו במקצוע הנלמד בתחום המינהל שבעי רצון יותר מהפרמטר של ביטחון תעסוקתי בהשוואה לבוגרים שעבדו במקצוע הנלמד בתחום המחשבים (72.7% לעומת 61.3%) ואילו בפרמטר של יחס הממונה ניכרת שביעות רצון גבוהה יותר בקרב בוגרי תחום המחשבים שעובדים במקצוע בהשוואה לבוגרים שעובדים בתחום המינהל (96.3% לעומת 88.1%). בפרמטרים האחרים לא נמצאו הבדלים מובהקים בשביעות הרצון של הבוגרים שעבדו בתחום המינהל בהשוואה לעובדים בתחום המחשבים-טכנולוגיה.

בפילוח עפ"י אפיון סוציו-דמוגרפי עולה כי גברים שעובדים במקצוע הנלמד בקורס יותר שבעי רצון משכרם בהשוואה לנשים (54.0% לעומת 36%) בפרמטר של ביטחון תעסוקתי נמצא כי, עולים משנות ה 90 ואילך, שעובדים במקצוע הנלמד, יותר שבעי רצון בהשוואה לותיקים (76.5% לעומת 59.5%) וכי בעלי השכלה נמוכה של עד 12 שנות לימוד העובדים במקצוע הנלמד יותר שבעי רצון בהשוואה לבעלי השכלה של מעל 12 שנות לימוד (76.6% לעומת 63.6%)

בפרמטר של עניין בעבודה נמצא כי העובדים במקצוע הנלמד בעלי השכלה של מעל 12 שנות לימוד יותר שבעי רצון בהשוואה לבעלי השכלה של עד 12 שנות לימוד (91.5% לעומת 81.5%) וכי צעירים עד גיל 30 שעובדים במקצוע שבעי רצון יותר בהשוואה למבוגרים בגילאי 41 ומעלה (92.7% לעומת 79.2%).

בפרמטר של אפשרויות קידום עולה כי בעלי ההשכלה של מעל 12 שנות לימוד שעובדים במקצוע הנלמד יותר שבעי רצון בהשוואה לבעלי השכלה נמוכה של עד 12 שנות לימוד (64.9% לעומת 50.8%)

⁹ שיעור המציינים כי הם מרוצים מאוד או מרוצים מהפרמטר הקשור לעבודתם.

וכן בקבוצת הגיל של 31-40 מקרב העובדים במקצוע ששבעי רצון יותר בהשוואה לצעירים עד גיל 30 (64.5% לעומת 46.9%)

פירוט שביעות רצון מהפרמטרים במקום העבודה בקרב בוגרים שעובדים במקצוע הנלמד בקורס עפ"י אפיון סוציו-דמוגרפי ניתן למצוא בלוח 4

לוח 4: ש"ר מפרמטרים במקום העבודה של העובדים במקצוע הנלמד עפ"י אפיון סוציו דמוגרפי:

תנאים נלווים	האפשרויות לקידום	היחס של הממונה	ביטחון תעסוקתי	תנאים פיזיים	משכורת	עניין בעבודה	% העונים מרוצה מאוד + מרוצה
53.7	64.1	90.9	59.6	77.4	54.0	84.3	גברים
59.4	51.6	91.4	69.9	70.8	36.0	86.7	נשים
59.4	51.7	91.2	76.5	76.3	38.9	83.8	עולים משנות ה 90 ואילך
58.2	58.2	91.3	59.5	72.2	42.7	86.8	ותיקים
58.5	50.8	89.7	76.6	76.8	46.3	81.5	עד 12 שנות לימוד
54.5	64.9	93.3	63.6	67.8	36.2	91.5	מעל 12 שנות לימוד
65.7	46.9	94.4	70.0	87.5	43.9	92.7	עד גיל 30
62.9	64.5	94.6	68.9	75.9	42.3	86.5	גילאי 31-40
45.0	57.9	85.4	60.0	58.3	41.3	79.2	גילאי 41 ומעלה
57.3	56.4	91.2	66.2	73.2	42.4	85.8	סה"כ ממוצע

לוח 5: שביעות רצון מפרמטרים במקום העבודה של העובדים במקצוע הנלמד לעומת מקצוע אחר

תנאים נלווים	האפשרויות לקידום	היחס של הממונה	בטחון תעסוקתי	תנאים פיזיים	משכורת	עניין בעבודה	% העונים מרוצה מאוד + מרוצה
57.3	56.4	91.2	66.2	73.2	42.4	85.8	עובדים במקצוע הנלמד
44.7	35.4	79.6	59.1	68.7	33.7	57.6	עובדים במקצוע אחר

השוואה בין עבודה נוכחית לעומת עבודה אחרונה לפני הקורס:

המרוויינים שעבדו ביום הראיון ואף ציינו כי עבדו במהלך השלוש שנים שלפני הקורס נשאלו מספר שאלות המתייחסות להשוואה בין עבודתם הנוכחית לעומת עבודתם האחרונה לפני רישומם לקורס. מהנתונים עולה כי בסה"כ כ 80% מקרב הבוגרים שעובדים במקצוע הנלמד מרוצים יותר מעבודתם הנוכחית בהשוואה לעבודתם האחרונה מלפני הקורס.

המשתתפים הנוספים שנבדקו וצוין לגביהם **שיפור** בקרב הבוגרים שעבדו במקצוע הנלמד הם: עניין בעבודה (73.9%), סיכויי הקידום (47.6%), ביטחון תעסוקתי (45.5%), משכורת (39.3%).

בפילוח עפ"י אפיון סוציו דמוגרפי של הבוגרים שעבדו במקצוע הנלמד בקורס ניתן לציין כי צעירים עד גיל 30 יותר מרוצים באופן כללי מעבודתם הנוכחית בהשוואה לעבודה האחרונה מלפני הקורס וזאת בהשוואה למבוגרים בגילאי 41 ומעלה (85.7% לעומת 74.4%) כך גם בפרמטרים האחרים, שנבדקו בולט שביעות הרצון של הצעירים מעבודתם הנוכחית בהשוואה לקודמת וזאת ביחס למבוגרים בגילאי 41 ומעלה. (פירוט בלוח 6)

עוד נמצא כי נשים שעובדות במקצוע הנלמד בקורס חשות ביטחון תעסוקתי רב יותר בעבודתם הנוכחית לעומת עבודתם מלפני הקורס וזאת בהשוואה לגברים (48.5% ו 40.9% בהתאמה) עולים משנות ה 90 ואילך מרוצים יותר מעבודתם הנוכחית במקצוע בהשוואה לעבודה האחרונה לפני הקורס בהשוואה לותיקים בפרמטרים של שכר, ביטחון תעסוקתי וסיכויי הקידום. (פירוט בלוח 6)

את הנתונים המלאים לאחוז מצייני השיפור בעבודה הנוכחית בהשוואה לקודמת עפ"י אפיון סוציו-דמוגרפי ניתן למצוא בלוח 6.

יש לציין ששיעור מצייני השיפור (במשתתפים השונים שנבדקו) בקרב העובדים במקצוע הנלמד הוא גבוה בכל הפרמטרים שנבדקו בהשוואה לעובדים במקצוע אחר מזה שנלמד כפי שניתן ללמוד מלוח

לוח 6: אחוז העובדים במקצוע הנלמד שציינו כי חל שיפור בעבודתם הנוכחית בהשוואה לקודמת -

סוציודמוגרפי

יותר מרוצה בעבודה נוכחית לעומת הקודמת	סיכויי קידום בעבודה נוכחית גבוהים יותר	ביטחון תעסוקתי בעבודה גבוה יותר	השכר בעבודה נוכחית גבוה יותר	העבודה הנוכחית מעניינת יותר	% המציינים כי חל שיפור
83.0	47.7	40.9	40.0	72.3	גברים
77.3	47.5	48.5	38.2	75.0	נשים
79.4	51.6	62.5	42.4	76.5	עולים משנות ה 90 ואילך
78.3	41.9	36.2	34.8	70.4	ותיקים יהודים
80.6	41.1	44.8	41.7	74.2	עד 12 שנות לימוד מעל 12 שנות לימוד
78.4	55.3	46.2	36.5	73.6	עד גיל 30
85.7	53.8	60.7	48.3	82.8	גילאי 31-40
81.0	50.0	40.5	35.0	73.8	גילאי 41 ומעלה
74.4	40.5	40.0	37.2	68.2	
79.6	47.6	45.5	39.3	73.9	סה"כ ממוצע

לוח 7: אחוז העובדים במקצוע הנלמד שציינו כי חל שיפור בעבודתם הנוכחית בהשוואה לקודמת -

השוואה לעובדים במקצוע אחר מזה שנלמד בקורס

יותר מרוצה בעבודה נוכחית לעומת הקודמת	סיכויי קידום בעבודה נוכחית גבוהים יותר	ביטחון תעסוקתי בעבודה גבוה יותר	השכר בעבודה נוכחית גבוה יותר	העבודה הנוכחית מעניינת יותר	% המציינים כי חל שיפור
79.6	47.6	45.5	39.3	73.9	עובדים במקצוע הנלמד
50.7	30.3	35.3	29.9	40.6	עובדים במקצוע אחר

עמדות הבוגרים בנוגע לקורס ההכשרה והעבודה במקצוע הנלמד

בוגרי ההכשרות נתבקשו לציין באיזו מידה הם מסכימים או שאינם מסכימים עם מספר היגדים שהוקראו בפניהם ומתייחסים לעמדות כלפי קורס ההכשרה והעבודה במקצוע הנלמד בקורס. שיעורי המסכימים (מסכים במידה רבה + מסכים) להיגדים שנשאלו מקרב כלל הבוגרים מתפלגים כדלקמן: הייתי רוצה לעבוד במקצוע (94.6%), אעשה מאמץ לעבוד או להישאר במקצוע (91.1%) קיים סיכויי שבעוד שנתיים אעבוד במקצוע (86.2%), חומר הלימוד התאים לדרישות בשוק (84.9%) המקצוע מבוקש בשוק (81.1%), קורס כזה עוזר למצוא עבודה בשוק (78.3%), הקורס עזר לי למצוא עבודה (55.1%).

שיעורי ההסכמה עם היגדים אלו גבוהים יותר (כמצופה) בקרב הבוגרים שגם עבדו במקצוע הנלמד בקורס והם מתפלגים כדלקמן: הייתי רוצה לעבוד במקצוע (98.6%), קיים סיכויי שבעוד שנתיים אעבוד במקצוע (98.5%), אעשה מאמץ לעבוד או להישאר במקצוע (97.9%), חומר הלימוד התאים לדרישות בשוק (90.8%), קורס כזה עוזר למצוא עבודה בשוק (89.8%), הקורס עזר לי למצוא עבודה (87.1%), המקצוע מבוקש בשוק (85.6%).

מבין האוכלוסיות השונות ניתן לציין כי בוגרי הכשרות, ישראלים ותיקים שעובדים במקצוע הנלמד מסכימים בשיעור גבוה יותר עם ההיגד כי "חומר הלימוד התאים לדרישות המקצועיות בשוק" וזאת בהשוואה לעולים משנות ה-90 ואילך (97.8% לעומת 89.5%)

עוד ניתן לציין כי בקבוצת הגיל 31-40 ניכרים שיעורי הסכמה גבוהים יותר בקרב העובדים במקצוע הנלמד עם ההיגד כי "המקצוע מבוקש בשוק" (98.0%) וזאת בהשוואה לקבוצת הגיל האחרות - צעירים עד גיל 30 וגילאי 41 ומעלה (87.5% ו 70.8% בהתאמה)

בהתייחסות לחלוקה עפ"י בוגרים שעובדים בשני ענפי הלימוד המובילים - מינהל ומחשבים-טכנולוגיה, לא נמצאו הבדלים מובהקים בשיעורי ההסכמה עם ההיגדים השונים למעט בהיגד "הקורס עזר לי למצוא עבודה" לגבי בוגרים שעבדו בתחום המחשבים-טכנולוגיה הסכימו יותר בהשוואה לעובדים בתחום המינהל (94.3% לעומת 78.3%)

את הנתונים המלאים לשיעורי ההסכמה בקרב הבוגרים שעובדים במקצוע הנלמד בקורס ניתן למצוא בלוח 8.

לוח 8 : אחוז העובדים במקצוע הנלמד שמסכימים עם ההיגד (מסכים במידה רבה+מסכים) - סוציו

דמוגרפי

קורס כזה עוזר למצוא עבודה בשוק העבודה	אעשה מאמץ לעבוד או להישאר במקצוע	חומר הלימוד בקורס התאים לדרישות המקצועיות בשוק	קיים סיכוי שבעוד שנתיים אעבוד במקצוע	הקורס עזר לי למצוא עבודה	הייתי רוצה לעבוד או להמשיך לעבוד במקצוע	המקצוע מבוקש בשוק	% המסכימים (מסכים במידה רבה + מסכים)
94.1	98.1	94.4	100.0	88.5	100.0	88.2	גברים
87.2	97.8	88.6	97.6	86.4	97.8	84.1	נשים
89.5	100.0	89.5	100.0	82.1	100.0	84.2	עולים יהודים
89.5	97.8	97.8	97.7	87.6	97.8	84.1	ותיקים יהודים
91.0	97.6	91.6	97.4	87.3	97.6	87.5	עד 12 שני"ל
87.9	98.3	89.7	100.0	86.7	100.0	82.8	מעל 12 שני"ל
87.5	95.1	95.1	100.0	90.2	100.0	87.5	עד גיל 30
96.2	100.0	85.2	98.1	92.2	98.1	98.0	גילאי 31-40
84.1	97.9	93.6	97.7	79.2	98.0	70.8	גילאי 41 ומעלה
89.8	97.9	90.8	98.5	87.1	98.6	85.6	סה"כ ממוצע

נספח: מצב תעסוקתי ושכר של משתתפי התוכנית לפני ואחרי קורס ההכשרה

כעשרה חודשים במוצע לאחר סיום הלימודים	כחודשיים במוצע לאחר סיום הלימודים	3 השנים שלפני קורס ההכשרה	
43.1	47.6		מצב תעסוקתי
29.6	20.7		עובדים במקצוע הנלמד * עובדים במקצוע אחר
<u>72.7</u>	<u>68.3</u>	<u>**</u>	סה"כ עובדים
23.7	21.3		מובטלים
3.6	10.4		לא בכוח העבודה
<u>100.0</u>	<u>100.0</u>		סה"כ
			שכר חודשי ממוצע (ברוטו)
			בעבודה האחרונה
4,888	לא נבדק	5,428	כלל הבוגרים
5,418	לא נבדק	6,519	עובדים במקצוע הנלמד
4,304	לא נבדק	4,782	עובדים במקצוע אחר

* הפער בשיעור העובדים במקצוע חודשיים אחרי הלימודים לעומת 10 חודשים אחרי הלימודים לא מובהק סטטיסטית.

** מתוך השלוש שנים שלפני הקורס, כ 66% עבדו 3 שנים מלאות, כ 24% עבדו בין חצי שנה לשנתיים וחצי וכ 10% לא עבדו כלל.